

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem v právní věci

žalobce: **J. Š.**
bytem X

zast. opatrovnící E. Š.
bytem X

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
se sídlem Křížová 25, Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 6. 2019, č.j. X,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 10. 6. 2019, č.j. X **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladu řízení.

O d ů v o d n ě n í

**I.
Vymezení věci**

1. Žalobce se domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále též „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla námitky žalobce a

potvrdila rozhodnutí žalované ze dne 13.3. 2019 č.j. X. Žalovaná přitom zamítla žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění podmínek § 38 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť nezískal potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na tento důchod.

II.

Obsah žaloby a jejího doplnění

2. Žalobce především namítal, že již v roce 2005 a 2008 byl rozhodnutím Městského úřadu Kroměříž uznán osobou s těžkým zdravotním postižením, přičemž lékař posudkové služby určil, že žalobce trpí závažným postižením, a to v roce 2005 (chronické vady a nemoci interního charakteru trvale značně ztěžující pohybovou schopnost), stejně jako v roce 2008. V rámci řízení o invaliditě pak posudkový lékař vůbec nehodnotil souvislost s doklady doloženými v roce 2005 a 2008. Nezdůvodnil totiž, proč byl v roce 2005 a 2008 schopen přiznat žalobci statut osoby zvlášť těžce postižené, ačkoliv v probíhajícím řízení o přiznání invalidního důchodu dovozuje, že v období roku 2008 byl natolik zdravý, že nevznikla invalidita. Invalidita a statut osoby těžce zdravotně postižené se sice hodnotí podle odlišných právních předpisů, ale přesto oba tyto předpisy mají souvislost v pojetí dlouhodobého těžkého zdravotního stavu a lze dovozovat, že pokud je osoba těžce zdravotně postižená v daném období pro potřeby průkazu ZTP, pak je třeba zkoumat, zda v tomto období naplňuje i znaky invalidity. Žalovaná však neprokázala, že onemocnění uznané v roce 2005 i 2008 nebylo možné uznat pro potřeby invalidity.
3. Žalobce dále namítal, že žalovaný vydal nesprávně rozhodnutí o přiznání invalidity od roku 2018. Žalobce zde odkázal na skutečnost, že mentální retardace vzniká do dvou let po narození. Žalovaný tedy nevyužil ani běžně dostupných informací o vzniku mentální retardace. Nevyužil ani informace, že žalovaný navštěvoval zvláštní školku a posléze i školu. Žalobce se narodil v roce 1990, přičemž do zvláštní školy nastoupil až v roce 1998. Povinnou školní docházku dostudoval až v roce 2007, k učení na pomocného kuchaře pak nastoupil až v roce 2010. Žalovaná řádně nezdůvodňuje datum invalidity, a to v rozporu se šetřením VOP ze dne 16. 2. 2016. Nevyvrací totiž ani podkladovou dokumentaci pro rozhodnutí o průkazu těžce zdravotně postižené osoby a neodůvodňuje, proč nebere v úvahu svůj vlastní posudkový závěr (str. 4 posudku o invaliditě ze dne 24. 5. 2019), kde je uvedeno, že již v roce 1997 odpovídá mentální vývoj 4,4 roku věku dítěte v jeho 7 letech. Tomuto nasvědčuje i závěr klinické psycholožky ze dne 14. 12. 2018, která se dovolává stejné mentální úrovně, ale ve 28 letech žalobce. Mentální postižení je neměnný stav, neboť může jenom docházet k mírným změnám určitou stereotypizací a pravidelným nácvikem sociálních dovedností. Posudkový lékař měl k dispozici lékařskou zprávu z psychiatrické léčebny z roku 1997, která určuje mentální retardaci shodně jako zpráva z roku 2018 a současně má i úřední doklad, pro který vydával posudek o přiznání ZTP v roce 2005 a 2008.
4. Žalobce dále uvedl, že žalovaná se pokouší svést mentální retardaci na nepodnětné prostředí. O této skutečnosti je zmínka v jedné ze zpráv, avšak tato zpráva nemá oporu v dalších závěrech. Je vysoce pravděpodobné, že pokud dítě dochází do zvláštní školky, pak školy tak, je mu věnována speciální péče. Pro své tvrzení o vzniku mentální retardace

z důvodu nepodnětného prostředí nemá posudkový lékař validní tvrzení. Pokud by totiž trval na takovémto vzniku mentální retardace, nemohl by pak invaliditu uznat ani od 14. 12. 2018. Žalovaná dle žalobce nedodržela ani základní zásady správního řízení, čímž porušila jeho oprávněné zájmy a výsledek řízení pak neodpovídá okolnostem daného případu. Žalobce odkázal i na možnou podjatost PK MPSV, neboť invalidní důchody se vyplácí ze státního rozpočtu právě prostřednictvím MPSV.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

5. Žalovaná ve vyjádření především uvedla, že žalobce splňuje podmínku míry poklesu pracovní schopnosti, která činí 55 %. K přiznání invalidního důchodu je však třeba splnit i podmínku potřebné doby pojištění. Dne 11. 10. 2017 byl u žalobce stanoven vznik invalidity. V prvním rozhodném období před vznikem invalidity, kdy bylo zapotřebí získání 5 roků potřebné doby pojištění z období posledních deseti let před vznikem invalidity, tj. v době do 11. 10. 2007 do 10. 10. 2017, žalobce získal jen 1 rok pojištění a podmínku potřebné doby pojištění tak nezískal. Nesplnil ani podmínku § 40 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, podle níž se potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce staršího 38 let považuje za splněnou také, byla-li získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity. Potřebná doba pojištění přitom činí 10 let. Žalobce však ani tuto nesplnil, neboť v rozhodném období, tj. 11. 10. 1997 až 10. 7. 2017, získal dobu pojištění pouze v rozsahu 4 let a 5 dnů. Jde-li o dobu, kdy byl žalobce veden na úřadu práce, tak ta mu byla v souladu s § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění započtena v maximálním rozsahu 1 roku. Závěrem uvedla, že pro přiznání invalidního důchodu je nutné, aby obě podmínky (vznik invalidity a získání potřebné doby pojištění) byly splněny současně, což u žalobce nenastalo. Navrhla zamítnutí žaloby.

IV.

Jednání před soudem

6. Opatrovnice žalobce při jednání především uvedla, že na žalobce nepobírá ani žádné sociální dávky. Sama je již v důchodu, přičemž je teta žalobce, která se jej ujala. Dále odkázala na žalobu.
7. Žalovaná pak při jednání především uvedla obdobné skutečnosti jako ve vyjádření a v napadeném rozhodnutí.
8. Soud při jednání provedl dokazování posudkem PK MPSV ze dne 12. 2. 2020 a doplňujícím posudkem ze dne 21. 5. 2020.

V.

Posouzení věci krajským soudem

9. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
10. Napadené rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
11. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
12. Soud k věci uvádí, že dle posudku a jeho doplnění se jednalo u žalobě v době od 29. 7. 2010 do 13. 12. 2018 o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou bylo mentální postižení lehkého stupně. Pokles pracovní schopnosti pak odpovídal kap. V, pol. 8b) vyhl. č. 359/2009 Sb. ve výši 45%. Šlo o invaliditu první stupně. V době od 14. 12. 2018 se pak u žalobce jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou bylo mentální postižení středně těžkého stupně. Pokles pracovní schopnosti pak činil 70% a odpovídal kap. V, pol. 8 c) vyhlášky č. 359/2009 Sb. a šlo o invaliditu III. stupně. V posuzovaném případě je sporné, zda žalobce získal potřebnou dobu pojištění, aby mu mohl být přiznán nárok na invalidní důchod.
13. Podle § 40 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění *potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku a) do 20 let méně než jeden rok, b) od 20 let do 22 let jeden rok, c) od 22 let do 24 let dva roky, d) od 24 let do 26 let tři roky, e) od 26 let do 28 let čtyři roky a f) nad 28 let pět roků*. Podle odstavce 2 téhož ustanovení *potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity, a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků. Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky*.
14. Podle § 6 odst. 1 písm. b) ZDP, *pojištění jsou účastny též osoby starší 18 let, jestliže podaly přihlášku k účasti na pojištění a účast na pojištění se týká doby jejich soustavné přípravy na budoucí povolání studiem na střední nebo vyšší odborné škole (dále jen "střední škola") nebo vysoké škole v České republice*.
15. Soud provedl při jednání dokazování Potvrzením o studiu ze dne 25. 2. 2020, z něhož zjistil, že žalobce byl v období od 1. 9. 2008 do 20. 6. 2011 žákem Střední školy hotelové a služeb Kroměříž.

16. Soud k věci dále uvádí, že žalovaný při svém posouzení vycházel ze skutečnosti, že invalidita u žalobce vznikla dne 14. 12. 2018. Z toho pak žalovaný odvodil i potřebnou dobu pojištění, přičemž dospěl k závěru, že žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění v délce 5 ti let v období 10 let před vznikem invalidity (§ 40 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 40 odst. 2 ZDP). Z dokazování provedeného soudem však vyplynulo, že datum vzniku invalidity je 29. 7. 2010. Podle § 40 odst. 1 písm. a) ZPD pak potřebná doba pojištění žalobce činila méně než 1 rok. Ze soudem provedeného dokazování pak rovněž vyplynulo, že žalobce se po dosažení 18 let věku soustavně připravoval na budoucí povolání studiem na střední škole. Tuto skutečnost však doložil žalobce až v průběhu soudního řízení a žalovaná z ní proto nemohla vycházet. Rozhodnutí žalované však nemůže obstát, neboť se opírá a nesprávně stanovené datum vzniku invalidity a stejně tak nebylo vycházeno z toho, že žalobce po dosažení 18 let studoval a mohl tak být podle § 6 odst. 1 písm. b) ZDP považován za pojištěného a získat tak potřebnou dobu pojištění v délce 1 roku.
17. S ohledem na výše uvedené soudu proto nezbylo než napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení.

VI. Náklady řízení

18. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce byl ve věci úspěšný, avšak náklady řízení nepožadoval. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. září 2021

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.